

ขอบคุณภาพจาก <https://goo.gl/dr5d5m>

อุปลักษณเกี่ยวกับอารมณ์กลัว ในรวมเรื่องสั้นและรายการโทรทัศน์ภาษาไทย¹

Conceptual Metaphors of Fear in the Short Stories and Thai Broadcasting

ณรงค์กรณ รอดทรัพย์²

Narongkan Rodsap

E-mail : aranyikaram@gmail.com

อัญชลี วงศ์วัฒนา³

Unchalee Wongwattana

พัชรินทร์ อนันต์ศิริวัฒน์⁴

Patcharin Anansirawat

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์สาขาวิชาภาษาศาสตร์เรื่อง อุปลักษณเชิงมโนทัศน์แสดงอารมณ์กลัวในภาษาไทย

² นิสิตดุขุภักดิ์บัณฑิตสาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

³ รศ.ดร.ประจักษ์ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

⁴ รศ.ดร.ประจักษ์ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ถ้อยคำที่เป็นอุปลักษณ์เชิงมนทัศน์แสดงอารมณ์กลัวในภาษาไทยและวิเคราะห์ระบบมนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาไทยจากอุปลักษณ์ตามทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน โดยศึกษาข้อมูลการใช้ภาษาไทยจากรายการโทรทัศน์ 2 รายการ ได้แก่ Killer Karaoke Thailand ช่วง "บ่อ พัก ใจ" และ "ชน หัว ลุก" ที่ออกอากาศระหว่าง มกราคม – ธันวาคม พ.ศ.2557 และ คนอวดผี ช่วง "ล่าท้าผี" ซึ่งออกอากาศระหว่าง มกราคม – ธันวาคม พ.ศ.2558 และหนังสือรวมเรื่องสั้น 10 เล่ม ซึ่งตีพิมพ์ครั้งแรกระหว่าง พ.ศ.2551 – 2556 ผู้วิจัยคัดเลือกคำแสดงอารมณ์กลัวด้วยวิธีการหาคุณสมบัติซึ่งเป็นต้นแบบและวิเคราะห์อุปลักษณ์เชิงมนทัศน์ตามของ Lakoff, G. & Kövecses, Z. (1987) และ Kövecses, Z. (2002) (2005) (2006) ผลการวิจัยพบว่าถ้อยคำที่เป็นอุปลักษณ์เชิงมนทัศน์แสดงอารมณ์กลัว มี 9 ประเภท ได้แก่ อุปลักษณ์ผู้มีอำนาจเหนือกว่า อุปลักษณ์การทำเกษตรกรรม อุปลักษณ์ปรากฏการณ์ธรรมชาติ อุปลักษณ์อาหาร อุปลักษณ์สิ่งมีค่า อุปลักษณ์สงคราม อุปลักษณ์วัตถุ อุปลักษณ์สัตว์ และอุปลักษณ์มนุษย์ อุปลักษณ์เชิงมนทัศน์ในงานวิจัยนี้ซึ่งคนไทยมีทัศนคติอย่างหลากหลายประการต่อความกลัวผ่านมนทัศน์มนุษย์ ได้แก่ มโนทัศน์ความกลัวเป็นโรคซึ่งต้องได้รับการเยียวยารักษา มโนทัศน์ความกลัวเป็นประสาทสัมผัสทางผิวหนัง ปรากฏใช้มากกว่าประสาทสัมผัสอื่น หรือมนทัศน์ขวัญเป็นสิ่งสำคัญยิ่งของร่างกายจำเป็นต้องให้ขวัญธำรงอยู่เพื่อเป็นศรีแก่คนผู้นั้น นอกจากนั้นยังปรากฏมนทัศน์สุนัขคือสัตว์ที่คนไทยจดจำได้มากกว่าสัตว์อื่น มโนทัศน์ต่างๆ ดังกล่าวนี้นี้สะท้อนประสบการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมผ่านภาษาอุปลักษณ์

คำสำคัญ: อุปลักษณ์เชิงมนทัศน์, ทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน, อารมณ์กลัว

Abstract

This article aims to analyze the conceptual metaphors of fear in the Thai language in the framework of Cognitive Linguistics Theory. Data are from 2 selected Thai Broadcastings that were broadcasted between January 2014 – December 2015; namely, Killer Karaoke Thailand “Bor Pak Jai” and “Kon Hua Look” and Kon Uat Phee “La Tha Phee”. In addition, ten edited short stories published between 2008 - 2013. Words and phrases indicated Fear were selected through qualification searching which was the prototype and the analysis of conceptual metaphor according to Lakoff, G. & Kövecses, Z. (1987)

and Kövecses, Z. (2002) (2005) (2006). The finding of study reveals that there are 9 types of conceptual metaphors of fear in Thai language: Superior, Agriculture, Natural phenomenon, Food, Resource, War, Animal, Human and Material metaphors. The highest frequency of conceptual metaphors is Human, especially body parts. The conceptual metaphors in this study indicate various attitudes of Thai people toward Fear through Human metaphor, that is, Fear of Illness. Furthermore, it is found that conceptual metaphor of Fear from Sense of Touch is more frequently used than other kinds of senses. Besides, conceptual metaphor of Kwan is considered to be maintained. Finally, according to the conceptual metaphor of Animal, Dog is considered to be remembered by Thai people more than other kinds of animals. Therefore, these conceptual metaphors reflect social and cultural experiences through language.

Keywords : Conceptual Metaphor, Cognitive Linguistics, Fear

ความนำ

มนุษย์ทุกชาติทุกภาษามีความสามารถเพื่อการสื่อสารเข้าใจกันได้ภายในกลุ่มของตนด้วยถ้อยคำอันจำกัดตามลักษณะธรรมชาติของภาษา อย่างไรก็ตามถ้อยคำอันจำกัดดังกล่าว นั้นมิได้เป็นอุปสรรคใดๆ เพื่อการอธิบายความหมายของสรรพสิ่งต่างๆ อันยากแก่ความเข้าใจ ด้วยเหตุผลหลากหลายประการ อาทิ มีลักษณะทางไวยากรณ์ เช่น “คือ” “เป็น” นอกจากนี้ในทุกๆ ภาษาก็ปรากฏถ้อยคำซึ่งเป็นนามธรรม เช่น ความดี ความไม่แน่นอน การคิด การดำรงชีวิต และอื่นๆ มนุษย์สามารถสื่อสารเข้าใจเหตุผลดังแสดงนี้ได้ด้วยความสามารถทางภาษา แม้ว่าจะมีคำอยู่อย่างจำกัด ทั้งในลักษณะการให้นิยามความหมาย หรือในลักษณะการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งข้ามหมวดหมู่ไปสู่อีกสิ่งหนึ่งที่เรียกว่า “อุปลักษณ์”

แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาอุปลักษณ์ (Metaphor) กระทำอย่างแพร่หลาย ทั้งในด้านวรรณคดี และด้านภาษาศาสตร์ ประเด็นที่เหมือนกันของการศึกษาเรื่องอุปลักษณ์ในศาสตร์ทั้งสองนั้นคือ การนำคำซึ่งมีอยู่เดิมในภาษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในเชิงเปรียบเทียบ และเป็นการขยายความหมายออกไปจากเดิม ในทางวรรณคดีจะเป็นการใช้ภาษาซึ่งทำให้เกิดภาพพจน์ ทำให้ผู้อ่านได้รับรสวรรณคดีและก่อให้เกิดอารมณ์สะเทือนใจตามความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อ (ชัชวดี ศรีลัมพ์, 2546 และ 2548) ตัวอย่างเช่น บทเพลง “หัวใจกระดาษ” ของรพีพันธุ์ พาลกะวงศ์ ณ อยุธยา ได้ใช้อุปลักษณ์เพื่อเปรียบเทียบความรู้สึกของหญิงคนรักไว้ว่า

“เธอ...หัวใจระคาย เบาๆ ก็ขาด เบาๆ ก็ปลิว.....”

จากตัวอย่างที่ยกมานี้ ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบอารมณ์ความรู้สึกของหญิงคนรักว่าเหมือนกระดาษ อุปลักษณณ์ในตัวอย่างนี้ก็คือกระดาษ เป็นการเปรียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งเพื่อสร้างสุนทรียะแก่ผู้ฟัง

นักภาษาศาสตร์ก็สนใจศึกษาเกี่ยวกับอุปลักษณณ์ด้วยเช่นกัน Lakoff, G. และ Johnson, M. (1980) กล่าวว่าอุปลักษณณ์เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับระบบความคิด และเกิดขึ้นกับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน เรียกว่า “อุปลักษณณ์เชิงมนิทัศน์” (Conceptual metaphor) ซึ่งสัมพันธ์กับระบบความคิดของผู้ใช้ภาษา การใช้ภาษาที่อยู่ในรูปของอุปลักษณณ์เกิดขึ้นในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ และได้จากประสบการณ์ของผู้ใช้ภาษานั้น

แนวทางการศึกษาอุปลักษณณ์เชิงมนิทัศน์เป็นการศึกษาอุปลักษณณ์ในแง่มุมใหม่ และได้รับความสนใจจากนักภาษาศาสตร์ปัจจุบันเป็นอย่างมาก Lakoff, G. และ Johnson, M. (1980 : 4) เสนอความเห็นว่ามีมนิทัศน์หนึ่งสามารถกำหนดอีกมนิทัศน์หนึ่งในถ้อยคำที่เป็นอุปลักษณณ์ได้ด้วยการถ่ายโยงความหมาย (Mappings) จากหมวดหมู่ความหมายต้นทาง (Source domain) ไปยังหมวดหมู่ความหมายปลายทาง (Target domain) โดยทั่วไปแล้วหมวดหมู่ความหมายต้นทางมักจะเป็นรูปธรรม และหมวดหมู่ความหมายปลายทางมักจะเป็นนามธรรม (Kövecses, Z., 2000 : 4)

Kövecses, Z. (1986 : 12) เสนอว่าภาษาที่แสดงอารมณ์สามารถสะท้อนให้เห็นถึงมนิทัศน์ของผู้ใช้ภาษาได้ และเรียกอุปลักษณณ์ในลักษณะนี้ว่า “อุปลักษณณ์เชิงมนิทัศน์” ดังตัวอย่างการใช้ภาษาของผู้พูดภาษาอังกฤษมีมนิทัศน์เกี่ยวกับอารมณ์โกรธเป็นไฟ (ANGER IS FIRE) ดังนี้ (Kövecses, Z., 1986 : 19)

She was doing a slow burn. (หล่อนกำลังสร้างความขุ่นเคือง)

What you said inflamed him. (สิ่งที่เธอพูดทำให้เขาเดือดจัด)

He was breathing fire. (เขากำลังโกรธจัด)

Boy. Am I burned up! (ไอ้หนู ข้าโดนยั่วนะ)

He was consumed by his anger. (เขาถูกความโกรธกลืนกิน)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่าผู้ใช้ภาษาได้นำเอาถ้อยคำที่เกี่ยวกับไฟมาใช้กับอารมณ์โกรธของมนุษย์ซึ่งหมายความว่าอารมณ์โกรธสามารถที่จะจุดให้ลุกเป็นไฟ หรือสามารถที่จะเผาไหม้ และคุกรุ่นขึ้นมาได้เช่นเดียวกันกับการเผาไหม้ของไฟ อนึ่งจากการที่ได้สำรวจเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาอุปลักษณณ์เชิงมนิทัศน์แสดงอารมณ์ต่าง ๆ ในภาษาไทย

ผู้เขียนพบว่ามีการศึกษาอุปลักษณะเชิงมนทัศน์แสดงอารมณ์ทางบวกหลายชิ้น ได้แก่ เช่น อุปลักษณะแสดงอารมณ์รักในบทเพลงไทยสากลสำหรับวัยรุ่นไทยของสินีนาฏ วัฒนสุข (2549) การศึกษาอุปลักษณะความรักจากบทเพลงไทยสากลของ Pattra Ngamjitwongsakul (2003) อุปลักษณะเชิงมนทัศน์ในบทความความรักที่ประพันธ์โดยนิติพงษ์ ห่อนาค ของทัศนาลัย บุรพาชีพ และอันธกาศ ดิษฐกิจ (2555) การเปรียบเทียบอุปลักษณะความรักในเพลงไทยลูกทุ่ง กับเพลงไทยสากลของกรรณก รัมมะอัทธ (2556) อุปลักษณะความสุขในบล็อกไทยของ รัชนิยา กลิ่นน้ำหอม (2556) ขณะที่พบการศึกษาอุปลักษณะเชิงมนทัศน์ในภาษาไทยแสดง อารมณ์ทางลบในจำนวนหนึ่ง คือ อุปลักษณะเชิงมนทัศน์แสดงอารมณ์โกรธในภาษาไทยของ ศุภชัย ต๊ะวิชัย (2549) การศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณะเชิงมนทัศน์ของความทุกข์ ความโกรธ และความเศร้าในภาษาไทยและภาษาอังกฤษของ Nannapat Yooprayong (2010) อุปลักษณะเชิงมนทัศน์แสดงอารมณ์โศกเศร้าในภาษาไทยของณรงค์กรณ รอดทรัพย์ (2555) อุปลักษณะเกี่ยวกับอารมณ์เบื่อในภาษาไทยของณรงค์กรณ รอดทรัพย์ (2557) คำแสดง อารมณ์พื้นฐานที่มาจากปฏิกิริยากายภาพในภาษาไทยของ ศุภชัย ต๊ะวิชัย (2558) แต่ยังไม่ มี ผู้ใดศึกษาอุปลักษณะเชิงมนทัศน์แสดงอารมณ์กลัวในภาษาไทยไว้โดยเฉพาะ ซึ่งแสดงอารมณ์ ทางลบอีกอารมณ์หนึ่ง การศึกษาดังกล่าวจะทำให้ได้ผลการวิจัยที่แตกต่างจากอารมณ์เศร้า อารมณ์โกรธ หรืออารมณ์ลบอื่นๆ ทั้งในแง่การใช้ภาษาอุปลักษณะ ตลอดจนจะช่วยเติมเต็ม ให้การศึกษาอุปลักษณะเชิงมนทัศน์แสดงอารมณ์ทางลบในภาษาไทยสมบูรณ์ขึ้นได้

อารมณ์กลัวเป็นการตอบสนองทางอารมณ์ต่อการถูกคุกคามหรือภัยอันตราย นับ เป็นกลไกพื้นฐานในการเอาตัวรอดต่อสิ่งกระตุ้นหนึ่ง ๆ ที่จำเพาะ เช่น การกลัวต่อความเจ็บ ปวดหรือสิ่งก่อให้เกิดความเจ็บปวด นักจิตวิทยาให้ความเห็นว่าความกลัวเป็นหนึ่งในอารมณ์ พื้นฐานแต่กำเนิดซึ่งรวมถึงความสุข ความเศร้า และความโกรธ การอธิบายความหมายและ ลักษณะของ “ความกลัว” ให้ชัดเจน จึงมีความซับซ้อน และแตกต่างหลากหลายซึ่งอาจมี ปัจจัยมาจากความคิดที่แตกต่างกันของคนต่างวัฒนธรรมและสังคม การศึกษานี้จะแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของการใช้อุปลักษณะและวัฒนธรรม กล่าวคือ การใช้อุปลักษณะเป็นสิ่งที่ได้ มาจากระบบวิถีคิดของผู้ใช้ภาษาซึ่งมาจากประสบการณ์พื้นฐานของมนุษย์และสังคม วัฒนธรรมของผู้ใช้ภาษานั้น ๆ น่าสนใจว่าแนวคิดดังกล่าวนี้หากนำมาวิเคราะห์การใช้ถ้อยคำ อุปลักษณะของผู้ใช้ภาษาไทยจะทำให้ทราบวิถีคิดหรือมุมมองที่มีต่อความกลัวซึ่งเป็นเรื่อง นามธรรมและซับซ้อนได้

วัตถุประสงค์

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์อุปลักษณะเชิงมนทัศน์แสดงอารมณ์กลัวในภาษาไทย โดยมีความสำคัญของการศึกษาว่าอุปลักษณะอารมณ์กลัวในรายการโทรทัศน์ภาษาไทยคือภาพสะท้อนระบบความคิดต่างๆ ของผู้ใช้ภาษาไทยเกี่ยวกับความกลัว

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชานตามแนวคิดของ Lakoff, G. และ Johnson, M. (1980), Lakoff, G. (1987) และ Kövecses, Z. (2002, 2006) เพื่อวิเคราะห์ถ้อยคำที่เป็นอุปลักษณะเชิงมนทัศน์ ส่วนข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้จากรายการโทรทัศน์ไทยจำนวน 2 รายการที่ออกอากาศในเดือนมกราคม พ.ศ. 2557 – ธันวาคม 2558 และหนังสือรวมเรื่องสั้น 10 เล่ม ซึ่งตีพิมพ์ระหว่าง พ.ศ.2551 – 2556 ผู้วิจัยคัดเลือกคำแสดงอารมณ์กลัว ด้วยวิธีการหาคุณสมบัติซึ่งเป็นต้นแบบ โดยพิจารณาจากสถานการณ์ต้นแบบและปฏิกิริยาต้นแบบของอารมณ์กลัว ตามแนวคิดของ Lakoff, G. (1987) และ Wierzbicka, A. (1996) และพิจารณาคุณสมบัติทางความหมาย (attribute) ซึ่งคำต่างๆ มีร่วมกันตามความหมายจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546) พจนานุกรมฉบับมติชน (มติชน, 2547) คลังคำ (นววรรณ พันธเมธา, 2553) Lakoff, G. & Kövecses, Z. (1987) และ Kövecses, Z. (2002) (2006) สถานการณ์ต้นแบบและปฏิกิริยาต้นแบบของคำว่า “กลัว” ตามแนวคิดของ Lakoff, G. (1987) และ Wierzbicka, A. (1996) มีดังนี้

“เขารู้สึกกลัว =

บางครั้งเขาก็คิดอะไรไปว่า :

อะไรที่ไม่ดีอาจเกิดขึ้นได้

ฉันไม่อยากได้สิ่งนั้น

ฉันไม่อยากทำอะไรๆ ก็เพราะสิ่งนั้น

ฉันไม่ทราบเลยว่าอะไรบางอย่างที่ฉันสามารถทำได้

ก็เพราะไอ้เจ้าสิ่งนั้นนี่เอง เขาจึงรู้สึกไม่ดีบางอย่าง”

แปลจาก Wierzbicka (1996: 161)

2. ผู้วิจัยวิเคราะห์อุปลักษณะเชิงมนทัศน์เกี่ยวกับอารมณ์กลัวจากถ้อยคำอุปลักษณะตามแนวคิดของ Lakoff & Kövecses (1987) และ Kövecses (2002) (2006) โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1. แสดงอุปลักษณะเชิงมนทัศน์เกี่ยวกับความกลัวแต่ละประเภท พร้อมยกตัวอย่างถ้อยคำอุปลักษณะประกอบกับการอ้างอิงแหล่งที่มา โดยระบุปีที่ตีพิมพ์และเลขหน้าที่ใช้เป็นแหล่งข้อมูล ถ้อยคำอุปลักษณะพิจารณาจากสิ่งที่นำมาเปรียบหรือหมวดหมู่ความหมายต้นทางซึ่งใช้เพื่อกล่าวเกี่ยวกับคำว่ากลัว เช่น คำว่าปอดแตก ขวัญผวา ขวัญบิน เสียขวัญ ขวัญหาย ใจหาย จัดอยู่ในอุปลักษณะเชิงมนทัศน์ **ความกลัวคืออวัยวะร่างกาย** ดังต่อไปนี้

“ก็ข้าเป็นห่วงเอ็งนะสิไอ้วิน มาทำงานเป็นคนเฝ้าห้องเก็บศพวันแรก **จะปอดแตก**ได้ยินเสียงนั้นเสียงนี้แล้ววิ่งเตลิดหนีไปไม่ทำงานทำการแบบนั้นหรือเปล่า.....”

(บันระกุ หน้ากากฆาตกรรม, 2554: 12)

นอกจากอวัยวะร่างกายแล้ว ผู้ใช้ภาษาไทยอาจเปรียบเทียบความกลัวเป็นสัตว์ ในถ้อยคำว่าวิ่งหนีหางจุกตูด จัดอยู่ในอุปลักษณะเชิงมนทัศน์ **ความกลัวคือพฤติกรรมของสุนัข** ดังตัวอย่าง

หากดวงวิญญาณมาทักทายเขาเป็นตัวเป็นตนไม่รู้ว่ไ้ความคิดเรื่องการรักษาหน้าที่การงานยิ่งชีพนั้นจะยังอยู่หรือเปล่า ซ้ำคร้านจะ**วิ่งหนีหางจุกตูด**ละสิไม่ว่า

(บันระกุ หน้ากากฆาตกรรม, 2554 : 13)

หรือความกลัวก็อาจเป็นการรับรู้ประสาทสัมผัสต่างๆ คำว่าหนาว หนาวเยือก จัดอยู่ในอุปลักษณะเชิงมนทัศน์ **ความกลัวคือประสาทสัมผัสทางผิวหนัง** ดังตัวอย่าง

“ลู่ออย่าชุ่มผมสิ แค้นผมก็**หนาว**จนไม่รู้จะ**หนาว**ยังไงแล้ว” วินบอกพลางกรอกตามองรอบตัวอย่างหวาดระแวง

(บันระกุ หน้ากากฆาตกรรม, 2554: 13)

2.2 วิเคราะห์มนทัศน์จากถ้อยคำอุปลักษณะ

3. การศึกษาอุปลักษณะตามแนวทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาณผู้ศึกษาจะต้องทำความเข้าใจถึงกระบวนการการถ่ายโยงความหมาย ซึ่งพิจารณาจากถ้อยคำที่ปรากฏใช้ในภาษาปัจจุบันมักจะมีการเปรียบเทียบทั้งที่อาศัยโครงสร้างทางภาษาที่มีคำเชื่อม และไม่อาศัยโครงสร้างเป็นตัวเชื่อม ซึ่งประเด็นแรกนั้นสามารถตัดปัญหาไปได้เพราะสามารถเข้าใจได้โดยดูจากโครงสร้างของอุปลักษณะจากคำเชื่อมที่แสดงถึงการเปรียบเทียบ แต่ส่วนหลังซึ่งไม่ปรากฏโครงสร้างอุปลักษณะที่แสดงการเปรียบเทียบ ดังนั้น ต้องอาศัยกระบวนการถ่ายโยงทางความ

หมายเข้ามาช่วยในการอธิบายและการตัดสินว่าเป็นอุปลักษณะหรือไม่ องค์ประกอบทั้งสองนี้มีการถ้อยทางความหมาย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

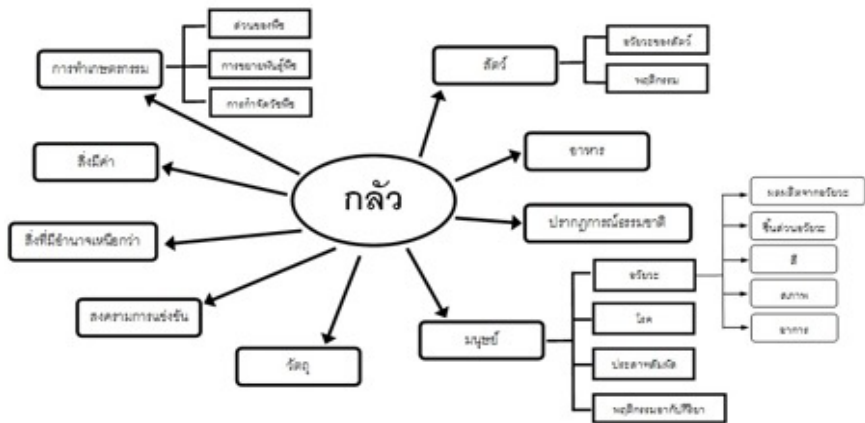
Kövecses, Z. (2002: 252) ได้อธิบายความหมายของหมวดหมู่ความหมายต้นทางว่า หมวดหมู่ความหมายต้นทาง (Source domain) เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความเข้าใจของหมวดหมู่ความหมายปลายทาง กล่าวคือ ลักษณะทั่วไปของหมวดหมู่ความหมายปลายทางมักจะเป็นสิ่งที่มีลักษณะนามธรรมซึ่งยากต่อความเข้าใจ และหมวดหมู่ความหมายต้นทางนั้นมักจะเป็นสิ่งที่มีลักษณะรูปธรรม ดังนั้นหมวดหมู่ความหมายต้นทางจึงสามารถลดความซับซ้อนและสร้างความเข้าใจหมวดหมู่ความหมายปลายทางได้ นอกจากนี้หมวดหมู่ความหมายต้นทางมักจะเป็นแนวคิดเชิงเปรียบเทียบ เช่น เวลาเป็นสิ่งที่มีความค่า จากประโยคนี้เป็นอุปลักษณะซึ่งกล่าวถึง เวลา โดยการเปรียบเทียบเวลาเป็นสิ่งที่มีความค่า ในที่นี้ สิ่งที่มีความค่า จัดเป็นมโนทัศน์ของเวลา เป็นต้น

ส่วนหมวดหมู่ความหมายปลายทางเป็นศัพท์เทคนิคทางด้านภาษาศาสตร์ปริชาณมาจากศัพท์ภาษาอังกฤษว่า Target domain ธรรมชาติของภาษาเมื่อมนุษย์กล่าวถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรมมักจะยากต่อความเข้าใจ ถ้อยคำที่เป็นอุปลักษณะส่วนใหญ่จะมีลักษณะดังกล่าวคือ กล่าวถึงสิ่งที่เป็นนามธรรม จะเข้าใจได้จึงต้องเปรียบเทียบกับสิ่งที่เป็นรูปธรรม ทำให้รับรู้และการสื่อสารได้ดีอีกแนวทางหนึ่ง

ดังนั้น การศึกษาเกี่ยวกับแวดวงทางความหมายปลายทางมักจะเป็นการอ้างถึงมโนทัศน์ (described concept) เช่น ประโยคภาษาไทยที่ว่า “...ใช้แต่แรงใจอย่างเดียว แรงใจที่จะต่อสู้กับความกลัวรอบด้านล่ะ!” จากประโยคนี้เป็นอุปลักษณะแสดงอารมณ์กลัวเป็นสงคราม โดยพิจารณาจากการปรากฏร่วมของคำว่ากลัวคือ ต่อสู้ ดังนั้น หมวดหมู่ความหมายปลายทางในที่นี้คือ ความกลัวซึ่งแสดงมโนทัศน์ของความกลัวเป็นสงคราม เนื่องจากคำว่า ต่อสู้ นั้นจัดอยู่ในถ้อยคำที่อยู่ในหมวดหมู่ความหมายของสงคราม

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์อุปลักษณะเชิงมโนทัศน์แสดงอารมณ์กลัวในหนังสือรวมเรื่องสั้นและรายการโทรทัศน์ภาษาไทย พบว่าสามารถจัดกลุ่มอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ได้ 9 ประเภท ได้แก่ อุปลักษณะผู้มีอำนาจเหนือกว่า อุปลักษณะการทำเกษตรกรรม อุปลักษณะปรากฏการณ์ธรรมชาติ อุปลักษณะอาหาร อุปลักษณะสิ่งมีค่า อุปลักษณะสงคราม อุปลักษณะวัตถุ อุปลักษณะสัตว์ และอุปลักษณะมนุษย์ ซึ่งแสดงด้วยแผนภูมิอนุกรมวิธานความกลัว ซึ่งแสดงด้วยอนุกรมวิธานความกลัว ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 อนุกรมวิธานอาหารมกั้วในรวมเรื่องสั้นและรายการโทรทัศน์ภาษาไทย

อนุกรมวิธานอาหารมกั้วมีรายละเอียดแต่ละประเภท ดังต่อไปนี้

1. อุปลักษณะอาหาร

วิธีการถ่ายทอดทางความหมายอุปลักษณะแสดงอาหารมกั้วเป็นอาหารสามารถแบ่งลักษณะการถ่ายทอดทางความหมายฐานสัมพันธ์ในที่นี่หมวดหมู่ความหมายต้นทางประกอบด้วยหมวดหมู่ความหมายมากกว่าหนึ่งหมวดหมู่ความหมายซึ่งมีความสัมพันธ์กันภายในก่อนที่จะเกิดการถ่ายทอดความหมายกล่าวคือ การรับประทานอาหาร แล้วจึงถ่ายทอดความหมายไปเป็นหมวดหมู่ความหมายปลายทางคืออาหารมกั้วที่อุบัติขึ้นในใจมีรายละเอียดดังนี้

(1) ความกระวนกระวายเกาะกินใจผม

(the death of lover รักหลอนซ่อนอาฆาต, 2556 : 123)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้ใช้ภาษานำคำว่า “เกาะกิน” และ “ใจ” มาใช้แสดงอาหารมกั้ว เป็นการเปรียบเทียบอาหารมกั้วคือการรับประทานอาหารอันสัมพันธ์กับอวัยวะร่างกายในที่นี่เกิดจากกระบวนการถ่ายทอดความหมายจากหมวดหมู่ความหมายต้นทางคือ “เกาะกิน” และ “ใจ” ไปยังหมวดหมู่ความหมายปลายทางคือ “อาหารมกั้ว” เมื่อเกิดการถ่ายทอดความหมายกัน ทำให้ “เกาะกิน” และ “ใจ” ถ่ายทอดความหมายเป็น “อาหารมกั้วที่เกิดขึ้น” เนื่องจากหมวดหมู่ความหมายต้นทางและหมวดหมู่ความหมายปลายทางมีความหมายตรงกันคือ “การกินอาหาร” ดังแสดงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาว่าอาหารมกั้วเป็นการรับประทานอาหารอันสัมพันธ์กับอวัยวะร่างกายคน ดังนี้

หมวดหมู่ความหมายต้นทาง :

การกินอาหาร

เกาะกิน ใจ

(การกินอาหาร) (อวัยวะ)

หมวดหมู่ความหมายปลายทาง :

อารมณ์กลัว

มีความกลัว

(ร่างกายตอบสนองต่อสิ่งเร้าเกิดความกลัว)

2. อุปสรรคของการทำเกษตรกรรม

วิธีการถ่ายโยงทางความหมายอุปสรรคแสดงอารมณ์กลัวเป็นการทำเกษตรกรรมสามารถแบ่งลักษณะการถ่ายโยงทางความหมายออกเป็น 2 แบบ คือ การถ่ายโยงแบบภวสัมพันธ์ และการถ่ายโยงแบบญาณสัมพันธ์ มีรายละเอียดดังนี้

(2) มีวิธีถอน “ความกลัว” ในช่วงสั้นๆ ไหมครับ?

(The Death of Hater เงื่อนตายของความเกลียด, 2556: 181)

จากตัวอย่างประโยคดังกล่าวนี้สามารถถ่ายโยงทางความหมายแบบภวสัมพันธ์ของอุปสรรคเชิงมนทัศน์แสดงอารมณ์กลัวได้ดังนี้

หมวดหมู่ความหมายต้นทาง

หมวดหมู่ความหมายปลายทาง

กำจัดวัชพืช

ปราศจากความกลัว

นอกจากนี้ยังปรากฏการถ่ายโยงความหมายแบบญาณสัมพันธ์ ในที่นี้หมวดหมู่ความหมายต้นทางประกอบด้วยหมวดหมู่ความหมายมากกว่าหนึ่งหมวดหมู่ความหมายซึ่งมีความสัมพันธ์กันภายในก่อนที่จะเกิดการถ่ายโยงความหมายกล่าวคือ การกำจัดวัชพืช แล้วจึงถ่ายโยงความหมายไปเป็นหมวดหมู่ความหมายปลายทางคืออารมณ์กลัวที่ยังปรากฏอยู่ตลอดดังนี้

(3) โทเหตุเจียหู่ฟังอย่างตั้งใจ แต่เสียงหัวใจที่เต้นโครมครามเพราะความตื่นกลัว ของเขาดังกลบจนมิได้

(Fate เวอร์กรรม, 2556: 88)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้ใช้ภาษานำคำว่า “กลบ...มิได้” และ “เสียงหัวใจ...ดัง” มาใช้แสดงอารมณ์กลัว เป็นการเปรียบเทียบอารมณ์กลัวคือการกำจัดศัตรูพืชซึ่งสัมพันธ์กับอวัยวะร่างกาย ในที่นี้เกิดจากกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากหมวดหมู่ความหมายต้นทางคือ “กลบ...มิได้” และ “เสียงหัวใจ...ดัง” ไปยังหมวดหมู่ความหมายปลายทางคือ “อารมณ์กลัว” เมื่อเกิดการถ่ายโยงทางความหมายกัน ทำให้ “กลบ...มิได้” และ “เสียงหัวใจ...ดัง” ถ่ายโยง

ความหมายเป็น “มีอารมณ์ตื่นกลัว” เนื่องจากหมวดหมู่ความหมายต้นทางและหมวดหมู่ความหมายปลายทางมีความหมายตรงกันคือ “การกำจัดวัชพืช” ดังแสดงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาว่าอารมณ์กลัวเป็นการทำเกษตรกรรมซึ่งสัมพันธ์กับอวัยวะร่างกายคน ดังนี้

หมวดหมู่ความหมายต้นทาง :

การกำจัดวัชพืช

กลบ...มิด เสียง...ดัง

หมวดหมู่ความหมายปลายทาง :

อารมณ์กลัว

มีอาการตื่นกลัว

(การกำจัดวัชพืช) (ผลผลิตจากอวัยวะ) (อวัยวะ) (ร่างกายตอบสนองต่อสิ่งเร้าเกิดความกลัว)

3. อุปลักษณ์ปรากฏการณ์ธรรมชาติ

การถ่ายโยงแบบภวสัมพันธ์ของมโนทัศน์อารมณ์กลัวเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติในเรื่องสั้นภาษาไทย ได้แก่

- (4) ความกังวลก่อตัวขึ้นราวเมฆหมอกยามฤดูฝน หากหญิงอันเป็นที่รักต้องตกเป็นของชายอื่นโดยไม่ยินยอม

(fate เวอร์กรรม, 2556: 102)

จากตัวอย่างประโยคดังกล่าวนี้สามารถถ่ายโยงทางความหมายแบบภวสัมพันธ์ของมโนทัศน์ปรากฏการณ์ธรรมชาติได้ดังนี้

หมวดหมู่ความหมายต้นทาง

หมวดหมู่ความหมายปลายทาง

หมอก

ความกลัว

4. อุปลักษณ์สิ่งที่มีอำนาจเหนือกว่า

วิธีการถ่ายโยงทางความหมายอุปลักษณ์แสดงอารมณ์กลัวเป็นสิ่งที่มีความอำนาจเหนือกว่าสามารถแบ่งลักษณะการถ่ายโยงทางความหมายออกเป็น 2 แบบ คือ การถ่ายโยงแบบภวสัมพันธ์ และ การถ่ายโยงแบบญาณสัมพันธ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- (5) สำหรับภายในบ้านของข้าราชการสาวสวยประหนึ่งถูกครอบงำด้วยม่านหมอกนำพรมันพรึงตลอดเวลา

(เสียงเพรียกจากวิญญาณ, 2552: 114)

- (6) แม้ว่าความหวาดหวั่นจะเข้ามาครอบงำทุกพื้นที่ของจิตใจ แต่ถ้า “กลัว” คำตอบ...

(คน – ผี – ปีศาจ, 2555: ปกหลัง)

จากตัวอย่างประโยคดังกล่าวนี้สามารถถ่ายทอดทางความหมายแบบภวสัมพันธ์ของ มโนทัศน์สิ่งที่อำนาจเหนือกว่าได้ดังนี้

หมวดหมู่ความหมายต้นทาง

หมวดหมู่ความหมายปลายทาง

ครอบงำ

ทำให้เกิดความกลัว

ส่วนการถ่ายทอดความหมายแบบภวสัมพันธ์ในที่นี้หมวดหมู่ความหมายต้นทาง ประกอบด้วยหมวดหมู่ความหมายมากกว่าหนึ่งหมวดหมู่ความหมายซึ่งมีความสัมพันธ์กัน ภายในก่อนที่จะเกิดการถ่ายทอดความหมายกล่าวคือ ควบคุมไม่ได้ แล้วจึงถ่ายทอดความหมาย ไปเป็นหมวดหมู่ความหมายปลายทางคืออารมณ์กลัวที่เกิดขึ้นในใจ ดังนี้

(7) “ไม่น่าเชื่อครับว่าสิ่งที่รอคอยภาวอยู่โงศพอจะ**น่ากลัว**จนทำเอาภากริดร้อจจน แทบ**ควบคุมสติอารมณ์**เอาไว้**ไม่อยู่**เลยทีเดีย

(สุสานวิญญูณหลอน ในรายการคนอวดผี ออกอากาศวันที่ 23 กันยายน 2558)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้ใช้ภาษานำคำว่า “ควบคุม...ไม่อยู่” และ “สติอารมณ์” มา ใช้แสดงอารมณ์กลัว เป็นการเปรียบเทียบอารมณ์กลัวคือการควบคุมอันสัมพันธ์กับส่วนหนึ่ง แห่งอวัยวะร่างกาย ในที่นี้เกิดจากกระบวนการถ่ายทอดความหมายจากหมวดหมู่ความหมาย ต้นทางคือ “ควบคุม...ไม่อยู่” และ “สติอารมณ์” ไปยังหมวดหมู่ความหมายปลายทางคือ “อารมณ์กลัว” เมื่อเกิดการถ่ายทอดความหมายกัน ทำให้ “ควบคุม...ไม่อยู่” และ “สติ อารมณ์” ถ่ายทอดความหมายเป็น “อารมณ์กลัวที่เกิดขึ้น” เนื่องจากหมวดหมู่ความหมาย ต้นทางและหมวดหมู่ความหมายปลายทางมีความหมายตรงกันคือ “ควบคุมไม่ได้” ดังแสดง มโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาว่าอารมณ์กลัวเป็นการควบคุมไม่ได้อันสัมพันธ์กับบางส่วนของอวัยวะ ร่างกายคน ดังนี้

หมวดหมู่ความหมายต้นทาง :

หมวดหมู่ความหมายปลายทาง :

การควบคุมไม่ได้

อารมณ์กลัว

ควบคุม...ไม่อยู่ สติ อารมณ์

มีความกลัว

(การควบคุมไม่ได้) (อวัยวะ) (อวัยวะ)

(ร่างกายตอบสนองต่อสิ่งเร้าเกิดความกลัว)

5.อุปลักษณะสิ่งมีค่า

วิธีการถ่ายทอดความหมายอุปลักษณะแสดงอารมณ์กลัวเป็นสิ่งมีค่าสามารถแบ่ง ลักษณะการถ่ายทอดความหมายออกเป็น 2 แบบ คือ การถ่ายทอดแบบภวสัมพันธ์ และการถ่ายทอดแบบภวสัมพันธ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(8) ทำให้แม่น้ำกลายเป็นผีที่ร้าย สร้างความพรั่นพรึงสองขวัญให้แก่ชาวบ้าน
พระโขนงอยู่นานทีเดียวว่าจะหายสูญไป

(เสียงเพรียกจากวิญญาณ, 2552: 117)

จากตัวอย่างประโยคดังกล่าวนี้สามารถถ่ายโยงทางความหมายแบบภวสัมพันธ์ของ
มโนทัศน์สิ่งมีค่าได้ดังนี้

ขณะที่การถ่ายโยงความหมายแบบภวสัมพันธ์คือ หมวดหมู่ความหมายต้นทาง
ประกอบด้วยหมวดหมู่ความหมายมากกว่าหนึ่งหมวดหมู่ความหมายซึ่งมีความสัมพันธ์กัน
ภายในก่อนที่จะเกิดการถ่ายโยงความหมายกล่าวคือ ใช้จ่ายไม่เหลือสิ่งมีค่า แล้วจึงถ่ายโยง
ความหมายไปเป็นหมวดหมู่ความหมายปลายทางคืออารมณ์กลัวที่เกิดขึ้นในใจ ดังนี้

(9) เป็กัลจวนหมดสติไป และเมื่อตื่นขึ้นมาก็คิดว่าเป็นฝันร้าย

(karma ตัตกรรมต่อตาย, 2555: 236)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้ใช้ภาษานำคำว่า “หมด” และ “สติ” มาใช้แสดงอารมณ์กลัว
เป็นการเปรียบเทียบอารมณ์กลัวคือการใช้จ่ายไม่เหลือสิ่งมีค่าซึ่งสัมพันธ์กับส่วนหนึ่งแห่ง
อวัยวะร่างกาย ในพื้นที่เกิดจากกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากหมวดหมู่ความหมายต้นทาง
คือ “หมด” และ “สติ” ไปยังหมวดหมู่ความหมายปลายทางคือ “อารมณ์กลัวสุดขีด” เมื่อ
เกิดการถ่ายโยงทางความหมายกัน ทำให้ “หมด” และ “สติ” ถ่ายโยงความหมายเป็น “อารมณ์
กลัวสุดขีด” เนื่องจากหมวดหมู่ความหมายต้นทางและหมวดหมู่ความหมายปลายทางมีความ
หมายตรงกันคือ “ใช้จ่ายไม่เหลือสิ่งมีค่า” ดังแสดงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาว่าอารมณ์กลัว
เป็นการใช้จ่ายไม่เหลือสิ่งมีค่าอันสัมพันธ์กับบางส่วนของอวัยวะร่างกายคน ดังนี้

(การใช้จ่ายไม่เหลือสิ่งมีค่า) (บางส่วนของอวัยวะ) (ร่างกายตอบสนองต่อสิ่งเร้าเกิดความกลัว)

6. อุปลักษณ์สงคราม

วิธีการถ่ายโยงทางความหมายอุปลักษณ์แสดงอารมณ์กลัวเป็นสงครามประเภทการ
ถ่ายโยงแบบภวสัมพันธ์ มีรายละเอียดดังนี้

(10) พระบุญล้อมเซ้งกันงักยุดยั้น **ความหวาดหวั่นพรันพรึงจูโงม**เข้ามาอย่างช่วยไม่ได้

(เสียงเพรียกจากวิญญาณ, 2552: 25)

(11) ความตกใจและ**หวาดกลัว**เข้าเล่นงานทันทีที่นึกขึ้นได้ว่าตัวการสำคัญที่ทำให้เกิด...

(fate เวอร์กรรม, 2556: 89)

จากตัวอย่างประโยคดังกล่าวนี้สามารถถ่ายโยงทางความหมายแบบภวสัมพันธ์ของ มโนทัศน์สงครามได้ดังนี้

หมวดหมู่ความหมายต้นทาง

จูโงม

หมวดหมู่ความหมายปลายทาง

เกิดความกลัวทันทีทันใด

7.อุปลักษณะวัตถุ

วิธีการถ่ายโยงทางความหมายอุปลักษณะแสดงอารมณ์กลัวเป็นวัตถุสามารถแบ่ง ลักษณะการถ่ายโยงทางความหมายออกเป็น 2 แบบ คือ การถ่ายโยงแบบภวสัมพันธ์ และการถ่ายโยงแบบญาณสัมพันธ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(12)...หญิงสาวได้แต่อ้าปากค้าง **ความกลัวแล่นปราด**ไปทั่วร่าง

(อาถรรพ์บริษัทสยอง horror company, 2555: 51)

จากตัวอย่างประโยคดังกล่าวนี้สามารถถ่ายโยงทางความหมายแบบภวสัมพันธ์ของ มโนทัศน์สิ่งที่อำนาจเหนือกว่าได้ดังนี้

หมวดหมู่ความหมายต้นทาง

วัตถุเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว

หมวดหมู่ความหมายปลายทาง

เกิดความกลัวฉับพลัน

ส่วนการถ่ายโยงความหมายแบบญาณสัมพันธ์คือ หมวดหมู่ความหมายต้นทาง ประกอบด้วยหมวดหมู่ความหมายมากกว่าหนึ่งหมวดหมู่ความหมายซึ่งมีความสัมพันธ์กัน ภายในก่อนที่จะเกิดการถ่ายโยงความหมายกล่าวคือ ทำให้วัตถุผิดรูปร่างไปจากเดิม แล้วจึงถ่ายโยงความหมายไปเป็นหมวดหมู่ความหมายปลายทางคืออารมณ์กลัวที่เกิดขึ้นในใจ

(13) “ต้องบอกคุณผู้ชมครับว่าการกินหน้า**มีความน่ากลัว**และ**บิ๊บหัวใจ**เป็นอย่างมาก”

(สุสานวิญญาณหลอน ในรายการคนอวดผี ออกอากาศวันที่ 23 กันยายน 2558)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้ใช้ภาษานำคำว่า “บิ๊บ” และ “หัวใจ” มาใช้แสดงอารมณ์กลัว เป็นการเปรียบเทียบอารมณ์กลัวคือการทำให้วัตถุผิดรูปร่างจากเดิมซึ่งสัมพันธ์กับอวัยวะร่างกาย ในที่นี้เกิดจากกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากหมวดหมู่ความหมายต้นทางคือ “บิ๊บ” และ “หัวใจ” ไปยังหมวดหมู่ความหมายปลายทางคือ “อารมณ์กลัว” เมื่อเกิดการถ่ายโยงทางความหมายกัน ทำให้ “บิ๊บ” และ “หัวใจ” ถ่ายโยงความหมายเป็น “อารมณ์กลัวที่เกิดขึ้น” เนื่องจากหมวดหมู่ความหมายต้นทางและหมวดหมู่ความหมายปลายทางมีความหมายตรงกันคือ “ทำให้วัตถุผิดรูปร่างจากเดิม” ดังแสดงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาว่าอารมณ์กลัวเป็นการทำให้วัตถุผิดรูปร่างจากเดิมซึ่งสัมพันธ์กับอวัยวะร่างกายคน ดังนี้

หมวดหมู่ความหมายต้นทาง :	หมวดหมู่ความหมายปลายทาง :
ทำให้วัตถุผิดรูปร่างจากเดิม	อารมณ์กลัว
บิ๊บ หัวใจ	⇒ มีความกลัว
(วัตถุผิดรูปร่างจากเดิม) (อวัยวะ)	(ร่างกายตอบสนองจึงเกิดความกลัว)

8. อุปลักษณีสัตว์

การถ่ายโยงแบบภวสัมพันธ์ของมโนทัศน์อารมณ์กลัวเป็นสัตว์ในเรื่องสันภาษาไทยได้แก่

(14) อีกฝ่ายหนึ่งกลับกลัวจนหัวหดไม่อยากให้มาปรากฏตัวให้เห็น

(รวมเรื่องสั้นขนหัวลุก ปิงปิตา, 2551: 17)

จากตัวอย่างประโยคดังกล่าวนี้สามารถถ่ายโยงทางความหมายแบบภวสัมพันธ์ของมโนทัศน์สัตว์ได้ดังนี้

หมวดหมู่ความหมายต้นทาง	หมวดหมู่ความหมายปลายทาง
พฤติกรรมของเต่า	⇒ มีความกลัว

การถ่ายโยงทางความหมายแบบภวสัมพันธ์ของอุปลักษณเชิงมโนทัศน์แสดงอารมณ์กลัวสามารถอธิบายกระบวนการถ่ายโยงทางความหมายว่าเกิดจากการถ่ายโยงความหมายจากหมวดหมู่ความหมายต้นทางคือ พฤติกรรมผิดปกติของหมา ซึ่งเป็นถ้อยคำที่มีลักษณะรูปธรรม โดยถ่ายโยงทางความหมายไปสู่ถ้อยคำที่มีลักษณะนามธรรมหรือหมวดหมู่ความหมายปลายทางคือ เกิดความกลัว ซึ่งลักษณะการถ่ายโยงทางความหมายนี้แสดงได้ดังตัวอย่างที่ (15) – (16)

(15) หากดวงวิญญาณมาทักทายเขาเป็นตัวแทนตนไม่รู้ว่ไ้ความคิดเรื่องการรักษาหน้าที่การงานยิ่งพิ้นนั้นจะยังอยู่หรือเปล่า ชีคร้านจะวิ่งหนีทางจุดดูแลสิม่ว่า

(บันรฤ หน้ากาฆาตกรรม, 2554: 13)

(16) ข้าหลวงรักธัชชนนที่ตั้งแต่แรกเจอ...ก็เลยทำแบบนั้นลงไปด้วย**จนตรอก** เพราะในเมื่อตนเองไม่ได้ ไอ้ซึกก็ไม่มีทางได้เหมือนกัน

(สื่อแรงปรารถนา, 2554: 54)

9. อุปลักษณมนุษย์

ปรากฏ 5 ลักษณะ ได้แก่ อวัยวะร่างกายมนุษย์ ผลผลิตจากอวัยวะร่างกายมนุษย์ โรค ประสาทสัมผัส และอาการปฏิกิริยามนุษย์ มีรายละเอียดดังนี้

1) อวัยวะร่างกายมนุษย์

การนำเอาคำที่อยู่ในหมวดหมู่ความหมายของมนุษย์มาเปรียบเทียบกับอารมณ์กล้วนนั้นอาจจะเป็นสภาพของอวัยวะร่างกายมนุษย์ อาการของอวัยวะร่างกายมนุษย์ และสีของอวัยวะร่างกายมนุษย์ซึ่งสภาพ อาการ และสี จะต้องมีส่วนเกิดมาจากอารมณ์กล้วนหรือปรากฏร่วมกับคำแสดงอารมณ์กล้วนเท่านั้น อุปลักษณอวัยวะร่างกายมนุษย์ อาทิ

(17) แท็ก ภริญญ “ผม**ขลุ**ตั้งแต่ที่พี่ทักละ”

เจ้าหน้าที่มูลนิธิร่วมกตัญญู “แล้วน้องที่อยู่ในท้องเป็นน้องแฝดครับ แผลหญิงทั้งคู่”

เจน ญาณทิพย์ “**ขลุ**คะพี่”

(เรื่องดวงวิญญาณตายทั้งกลมทวงหนี้แค้น ในคนอวดผี ออกอากาศวันที่ 19 สิงหาคม 2558)

การถ่ายโยงความหมายแบบญาณสัมพันธ์ซึ่งหมวดหมู่ความหมายต้นทางและหมวดหมู่ความหมายปลายทางมีความหมายตรงกันคือ “อาการของอวัยวะ” ดังแสดงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาว่าอารมณ์กล้วนเป็นอาการของอวัยวะร่างกายคน ดังนี้

หมวดหมู่ความหมายต้นทาง :

อาการของอวัยวะ

ขลุ ลุก

(อวัยวะ) (อาการ)

2) ผลผลิตจากอวัยวะร่างกายมนุษย์

อุปลักษณผลผลิตจากอวัยวะร่างกายมนุษย์ที่ปรากฏ ได้แก่ เหื่อ เสียง ปัสสาวะ ดังตัวอย่าง

(18) “พอออกมาข้างนอกก็ทหารคนนั้นก็เรียกว่า**เหงื่อแตก**ตัวซิดผมตั้ง แล้วถามเขาก็เลยบอกว่า” “มึงไม่เห็นหรือ เห็นมังกรคาบถ้วย ตาห้อยลูกเป็นไฟ ตัวอย่างกับลำต้นตาล”

(เรื่องเขตหวงห้ามของวิญญาณ ในคนอวดผี ออกอากาศวันที่ 12 สิงหาคม 2558)

การถ่ายโยงความหมายแบบญาณสัมพันธ์ซึ่งหมวดหมู่ความหมายต้นทางและหมวดหมู่ความหมายปลายทางมีความหมายตรงกันคือ “สภาพของผลผลิตจากอวัยวะ”

ดังแสดงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาว่าอารมณ์กลัวเป็นสภาพของผลผลิตจากอวัยวะคน ดังนี้
หมวดหมู่ความหมายต้นทาง : อารมณ์ของอวัยวะ **หมวดหมู่ความหมายปลายทาง : อารมณ์กลัว**

เหงื่อ แดก ⇨ มีความกลัว
 (ผลผลิตจากอวัยวะ) (สภาพ) (ร่างกายตอบสนองต่อสิ่งเร้าเกิดความกลัว)

3) อากัปกริยามนุษย์

อุปลักษณะอากัปกริยามนุษย์ ที่ปรากฏ ดังตัวอย่าง

(19) ชาคริต....ครวที่แล้วก็โดนไปแบบดั่งๆ เทียวนี้เดี่ยวมาดูกัน ว่าจะส่งยายแหว
 ของเราดังข้ามปีไปอีกปีเลยรีบเล่าว่า

ยายแหว ดันดารา.....(แก่งทำทำสนั่น) และคราง

ชาคริต.....หนาว?

ยายแหว ดันดารา.....**สั้น**ค่ะ

(Killer Karaoke Thailand Champion Part 2 ออกอากาศเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2557)

จากตัวอย่างประโยคดังกล่าวนี้สามารถถ่ายทอดทางความหมายแบบภวสัมพันธ์ของ
 มโนทัศน์อากัปกริยามนุษย์ได้ดังนี้

หมวดหมู่ความหมายต้นทาง	⇨	หมวดหมู่ความหมายปลายทาง
สั้น		มีความกลัว

4) ประสาทสัมผัส

ถ้อยคำอุปลักษณะประสาทสัมผัส อาทิ ประสาทสัมผัสทางผิว จากตัวอย่างประโยคนี้

(20) แท็ก ภริณูญ “ท่านผู้ชมครับ ตอนนี้นะครับ ผมอยู่ชั้นเจ็ดนะครับ” “ซึ่งตอน
 นี้ผมกับคุณเจนะครับ” “รู้สึกเย็นแล้วก็ขนลุกไปทั้งตัวนะครับ”

(เล่าทำผิ ในคนอวดผี ออกอากาศวันที่ 7 มกราคม 2558)

จากตัวอย่างประโยคดังกล่าวนี้สามารถถ่ายทอดทางความหมายแบบภวสัมพันธ์ของ
 มโนทัศน์ประสาทสัมผัสทางผิวหนังได้ดังนี้

หมวดหมู่ความหมายต้นทาง	⇨	หมวดหมู่ความหมายปลายทาง
เย็น		มีความกลัว

5) อุปลักษณะโรค

ถ้อยคำอุปลักษณะโรค อาทิ หัวใจ...วาย จับไข เป็นลม เป็นบ้า สติแตก ดังตัวอย่าง

(21) “นี่คือเรื่องราวคำสาปแห่งถ้ำมรณะที่ใครก็ตามที่หยิบของมีค่าออกจากถ้ำจะต้องพบเจอความน่ากลัวที่ถ้ำโถมเข้าใส่จนแทบเป็นบ้าจนไม่มีใครกล้าย่างกรายเข้ามาในถ้ำมรณะแห่งนี้”

(เรื่องเขตหวงห้ามของวิญญาณ ในคนอวดผี ออกอากาศวันที่ 12 สิงหาคม 2558)

จากตัวอย่างประโยคดังกล่าวนี้สามารถถ่ายทอดโยงทางความหมายแบบภวสัมพันธ์ของมโนทัศน์โรคได้ดังนี้

หมวดหมู่ความหมายต้นทาง

เป็นบ้า

หมวดหมู่ความหมายปลายทาง

มีอาการกลัวสุดขีด

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “อุปลักษณะเชิงมโนทัศน์แสดงอารมณ์กลัวในเรื่องสั้นและรายการโทรทัศน์ภาษาไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถ้อยคำที่ใช้เป็นอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์แสดงอารมณ์กลัวในหนังสือรวมเรื่องสั้นและรายการโทรทัศน์ภาษาไทยและเพื่อศึกษาระบบมโนทัศน์ของคนไทยจากถ้อยคำที่นำมาใช้เป็นอุปลักษณะ

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลคือวรรณกรรมร่วมสมัยประเภทหนังสือรวมเรื่องสั้นทั้งหมด 10 เล่ม และรายการโทรทัศน์ 2 รายการ ได้แก่ Killer Karaoke Thailand ช่วง “บ่อ พัก ใจ” และ “ชน หัว ลูก” ที่ออกอากาศระหว่างมกราคม – ธันวาคม พ.ศ.2557 และคนอวดผี ช่วง “ล่าท้าผี” ซึ่งออกอากาศระหว่างมกราคม – ธันวาคม พ.ศ.2558

ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานเบื้องต้นว่า การใช้ภาษาแสดงอารมณ์กลัวปรากฏอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์มนุษย์มากที่สุดเพื่อสะท้อนระบบความคิดหรือระบบมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาไทย

ผลที่ได้จากการวิจัยนี้ แสดงให้เห็นสิ่งที่นำมาใช้ในการเปรียบเทียบนั้นมาจากประสบการณ์ของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นประสบการณ์ที่มาจากสิ่งแวดล้อม ประสบการณ์ทางร่างกายมนุษย์ ประสบการณ์จากประสาทสัมผัส ประสบการณ์ทางสังคม และประสบการณ์ทางวัฒนธรรม

อภิปรายผล

อุปลักษณะที่มีบทบาทมากที่สุดคืออุปลักษณะมนุษย์ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาอื่นๆ ชัชวดี ศรลัมพ์ (นาฏยภาษา, 2549 : บทคัดย่อ) สินีนาฏ วัฒนสุข (รัก, 2549 : บทคัดย่อ)

ศุภชัย ตีระวิชัย (โกรธ, 2550 : 229 และ 2558 : 184) ทศนาลัย บุรพาชีพและอันธิกา ดิษฐกิจ (เพลงรัก, 2555 : บทคัดย่อ) กรรณก รัมมะอัคร์ (รัก, 2556 : บทคัดย่อ) ณรงค์กรณ รอดทรัพย์ (เศร้า, 2555 : 244) (เปื้อ, 2557 : 557) นครินทร์ นาคนาวา (อวัยวะร่างกาย, 2558 : บทคัดย่อ) Pattra Ngamjitwongsakul (Love, 2003 : abstract) และ Nannapat Yooprayong (Happiness, 2010 : abstract) ที่สรุปสอดคล้องกันว่าผู้ใช้ภาษามักโยงความสัมพันธ์ของอารมณ์ด้านบวกและลบต่างๆ ที่เป็นนามธรรมยากแก่การเข้าใจให้เห็นภาพได้ด้วยประสบการณ์ร่างกายอันเกี่ยวกับอวัยวะ อากัปกริยา โรคภัย ตลอดจนผลิตผลจากร่างกาย

การนำเอาปฏิกิริยาทางร่างกายที่มีสาเหตุมาจากการอารมณ์กลั้วมาเป็นอุปลักษณ์อาทิ ตาเหลือก หน้าซีด และอื่นๆ โดยพบว่าอวัยวะร่างกายที่นำมาเป็นอุปลักษณ์มักจะเป็น “ใบหน้า” ไม่ว่าจะเป็นสีหน้า ตลอดจนอาการต่างๆ เป็นต้น สาเหตุที่เป็นเช่นนั้นเนื่องจาก ใบหน้าเป็นอวัยวะที่สังเกตได้ง่าย

อารมณ์กลั้วมีการเปลี่ยนแปลงออกทางหน้า สภาพของหน้าบอกรู้ว่าอารมณ์ มีการเปลี่ยนแปลงเป็นอารมณ์กลั้ว ดังนั้นเมื่อเกิดอารมณ์กลั้วขึ้น และผู้ใช้ภาษาต้องการถ่ายทอดความคิดและอารมณ์ความรู้สึกแล้ว จึงโยงความสัมพันธ์ระหว่างอวัยวะร่างกายกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพหน้าไปยังอารมณ์กลั้ว และเลือกใช้ถ้อยคำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับอวัยวะร่างกายเพื่อแสดงถึงอารมณ์กลั้ว ดังนั้นจึงแสดงว่าอารมณ์กลั้วกับอวัยวะร่างกายสัมพันธ์กันอันแสดงให้เห็นทัศนคติของผู้ใช้ภาษาว่าอารมณ์กลั้วเป็นมนุษย์

ประสาธน์สมศักดิ์เป็นอีกลักษณะหนึ่งที่ปรากฏมากเพื่อใช้เป็นอุปลักษณ์ความกลั้ว อย่างไรก็ตามคนไทยเชื่อมโยงประสบการณ์สัมผัสทางผิวหนังมากที่สุดเพื่อแสดงอารมณ์กลั้วทั้ง “เย็น” “หนาว” “เย็นเยือก” “หนาวสะท้าน” “ร้อน” และอื่นๆ ส่วนสัมผัสทางตา และกลิ่นปรากฏน้อยมากเพียงเฉพาะในบริบทนวนิยาย

โรคภัยไข้เจ็บตลอดจนพยาธิสภาพต่างๆ ของโรค คนไทยก็นำเอาประสบการณ์ดังกล่าวมาเปรียบเทียบเพื่อแสดงความเข้มข้นของความกลั้ว ในคำว่า “เป็นบ้า” ซึ่งปรากฏในสำนวนภาษาปากว่า “กลั้วเป็นบ้า” หรืออื่นๆ ได้แก่ “เสียสติ” “บิ๋นหัวใจ” “ซึกลั้ว” “ปอดแตก” หรือ “หัวใจวาย” เป็นต้น

มนุษย์พยายามเชื่อมโยงประสบการณ์ทางสังคม วัฒนธรรม ตลอดจนสิ่งรอบตัวต่างๆ ดังกล่าวนี้อยู่โดยตลอดในลักษณะถ้อยคำอุปลักษณ์ ย่อมแสดงว่าอุปลักษณ์นั้นนอกจากจะทำหน้าที่เพื่อการสื่อความหมายทางภาษาแล้วยังสามารถอธิบายระบบความคิดของผู้ใช้ภาษาซึ่งสะท้อนออกมาจากถ้อยคำที่เป็นอุปลักษณ์ได้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาเกี่ยวกับอุปลักษณะความกลัว ในงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาภาษาสมัยเดียวคือภาษาปัจจุบัน ผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาภาษาต่างสมัย อาทิ ภาษาไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2475-ปัจจุบัน เป็นต้น ก็จะเป็นการขยายภาพองค์ความรู้เรื่องปริชานเกี่ยวกับอารมณ์กลัวของผู้ใช้ภาษาไทย ทั้งนี้ผลการวิจัยแต่ละสมัยอาจแตกต่างกันเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงด้านระบบคิดของคนในสังคม เหล่านี้เป็นต้น

2. การศึกษาเกี่ยวกับอุปลักษณะอารมณ์เชิงลบในภาษาไทยยังปรากฏน้อยขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับอารมณ์เชิงบวก ผู้วิจัยเห็นว่าควรสนับสนุนให้ศึกษาอารมณ์ทางลบอื่นๆ อาทิ อารมณ์เกลียด อารมณ์หึง อารมณ์โกรธ และอื่นๆ ก็จะเป็นการขยายภาพองค์ความรู้อย่างครอบคลุมเรื่องปริชานเกี่ยวกับอารมณ์ของผู้ใช้ภาษาไทย

เอกสารอ้างอิง

- กรกนก รัมมะอัครต์. (2556). **การเปรียบเทียบอุปลักษณะความรักในเพลงไทยลูกทุ่งกับเพลงไทยสากล**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ซ์ชาติ ศรีลัมพ์. (2546). **ทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน. เอกสารประกอบการสอนรายวิชา ภ.603 ระบบความหมายในภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2548, ม.ค.-มิ.ย.). **อุปลักษณะตามแนวคิดของทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน. วารสารศิลปศาสตร์. 5(1): 1-16.**
- _____. (2549). **รายงานการวิจัยเรื่องอุปลักษณะเชิงมนทัศน์ในนาฏภาษา**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณรงค์กร รอดทรัพย์. (2555). **อุปลักษณะเชิงมนทัศน์แสดงอารมณ์โศกเศร้าในภาษาไทย. ใน เอกสารการประชุมสัมมนา เครือข่ายนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาล้านช้าง และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ครั้งที่ 11 ปีการศึกษา 2554. หน้า 237-247. สงขลา: คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.**
- _____. (2557). **อุปลักษณะเกี่ยวกับอารมณ์เบื่อในภาษาไทย. ในเอกสารหลังการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ ครั้งที่ 24 ประจำปีการศึกษา 2557. หน้า 552-559. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.**

- ต้องตา ตั้งชูวงษ์ (บรรณาธิการ). (2555). **Horoscope คน – ผี – ปีชง**. กรุงเทพฯ: ก้าวกระโดด. _____ . (2556). **Fate เวอร์กรรม**. กรุงเทพฯ: ก้าวกระโดด.
- นครินทร์ นาคนาวา. (2558). **อุปลักษณ์โน้ตศน์อวัยยะร่างกายจากรูปภาษาแสดงอารมณ์ในภาษาไทย**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นที ลานโพธิ์. (2552). **เสียงเพรียกจากวิญญาณ**. กรุงเทพฯ: ทีบีเค มีเดีย พับลิชชิง.
- นวรรธน์ พันธเมธา. (2553). **คลังคำ**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: อมรินทร์.
- ทัศนาลัย บุรพาชีพ และ อันธิกา ดิษฐกิจ. (2555). **อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในบทเพลงความรักที่ประพันธ์โดย นิติพงษ์ ห่อนาค**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- เบญจวรรณ วรกี (บรรณาธิการ). (2555). **อาถรรพ์บริษัทสยอง = Horror Company**. กรุงเทพฯ: Kaokradod. _____ . (2556). **The Death of Hater เงื่อนตายของความเกลียด**. กรุงเทพฯ: ก้าวกระโดด. _____ . (2556). **The Death of Lover รักหลอนซ่อนอาฆาต**. กรุงเทพฯ: ก้าวกระโดด.
- ปองวุฒิ (นามแฝง). (2555). **Karma ตัดกรรมต่อตาย**. กรุงเทพมหานคร : ก้าวกระโดด
- ภาคินัย (นามแฝง). (2554). **บันระกู่ หน้ากากฆาตกรรม**. กรุงเทพฯ: โซฟา.
- มติชน. (2547). **พจนานุกรมฉบับมติชน**. กรุงเทพฯ: พิมพ์เศส พรินติ้ง เซ็นเตอร์.
- รัชนิญญา กลิ่นน้ำหอม. (2556, มกราคม-มิถุนายน). **อุปลักษณ์ความสุขในบล็อกไทย**. **วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ**. 14(2(28)): 132-138.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- ศุภชัย ต๊ะวิชัย. (2549). **อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์แสดงอารมณ์โกรธในภาษาไทย**. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (ภาษาไทย). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร. _____ . (2550). **อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์แสดงอารมณ์โกรธในภาษาไทย**. **วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร**. 29 (พิเศษ): 209-232. _____ . (2558, ก.ค.-ธ.ค.). **คำแสดงอารมณ์พื้นฐานที่มาจากปฏิกิริยาภายในภาษาไทย**. **วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร**. 37(2): 182-221.

- ส. ปทุมวารินนท์ (นามแฝง). (2551). **รวมเรื่องสั้นชนหัวลูก บึงปีศาจ**. กรุงเทพฯ: ไทยควอลิตี้ บุ๊คส์ (2006).
- สินีนาน วัฒนสุข. (2549). **อุปลักษณ์แสดงอารมณ์รักในเพลงไทยสากลสำหรับวัยรุ่นไทย**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- muggle (นามแฝง). (2551). **สื่อแรงปรารถนา**. กรุงเทพฯ: ทูบีเลิฟ.
- Kövecses, Zoltán. (1986). **Metaphor of Anger, Pride, and Love : A Lexical Approach to the Structure of Concepts**. Amsterdam: John Benjamins.
- _____. (2000). **Metaphor and Emotion : Language, Culture, and Body in Human Feeling**. Cambridge: Cambridge University Press.
- _____. (2002). **Metaphor : A Practical Introduction**. Oxford: Oxford University Press.
- _____. (2005). **Metaphor in Culture : Universality and Variation**. Cambridge: Cambridge University Press.
- _____. (2006). **Language, Mind, and Culture : A Practical Introduction**. Oxford: Oxford University Press.
- Lakoff, George. (1987). **Women, Fire, and Dangerous Things : What categories reveal about the mind**. Chicago and London: The University of Chicago Press.
- Lakoff, George and Johnson, Mark. (1980). **Metaphor We Live By**. Chicago and London: The University of Chicago Press.
- Lakoff, G., & Kövecses, Z. (1987). The cognitive model of anger inherent in American English. **Cultural models in language and thought**. Dorothy Holland and Naomi Quinn (Eds.). pp. 195-221. Cambridge: Cambridge University Press.
- Nannapat Yooprayong. (2010). **The Comparative Study of Conceptual Metaphors of Happiness, Anger and Sadness in Thai and English**. Thesis, M.A. (English and Communication). Ubon Ratchathani: Graduate School Ubon Ratchathani University. Photocopied.

- Pattra Ngamjitwongsakul. (2003). **A Study of Love Metaphor in Modern Thai Songs**. Thesis, M.A. (Linguistics). Nakorn Prathom: Graduate School, Mahidol University. Photocopied.
- Wierzbicka, Anna. (1996). **Semantics, Culture and Cognition: Universal human Concepts in culture-specific configurations**. New York: Oxford University Press.
- โมเดิร์นไนน์ทีวี (ผู้อำนวยการผลิต). (30 มิถุนายน 2557). บ่อพักใจ. **Killer Karaoke Thailand Champion Part 2**. [รายการโทรทัศน์]. กรุงเทพฯ: สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 เอ็มคอตเอชดี.
- เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ (ผู้อำนวยการผลิต). (7 มกราคม 2558). ลำพาลี. **คนอวดผี**. [รายการโทรทัศน์]. กรุงเทพฯ: บริษัทเวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน).
- เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ (ผู้อำนวยการผลิต). (12 สิงหาคม 2558). เขตหวงห้ามของวิญญาณ. **คนอวดผี**. [รายการโทรทัศน์]. กรุงเทพฯ: บริษัทเวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน).
- เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ (ผู้อำนวยการผลิต). (19 สิงหาคม 2558). ดวงวิญญาณตายทั้งกลมทวงหนี้แค้น. **คนอวดผี**. [รายการโทรทัศน์]. กรุงเทพฯ: บริษัทเวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน).
- เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ (ผู้อำนวยการผลิต). (23 กันยายน 2558). สุสานวิญญาณหลอน. **คนอวดผี**. [รายการโทรทัศน์]. กรุงเทพฯ: บริษัทเวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน).